

hariduskomisjon	JK
majanduskomisjon	
kultuuri- ja spordikomisjon	
kogukonnakomisjon	
revisjonikomisjon	
sotsiaal- ja heaolukomisjon	
eestseisus	X

PÕLTSAMAA VALLAVOLIKOGU

M Ä Ä R U S

Põltsamaa

01.09.2026 nr 1-4.1/2026/259

Õppimiskohustuse täitmise tagamise kord

Määrus kehtestatakse Eesti Vabariigi haridusseaduse § 10³ lõike 3 punkti 3 alusel.

§ 1. Üldsätted

(1) Määrus sätestab rahvastikuregistri järgi Põltsamaa valla haldusterritooriumil elavate õppimiskohustuslike kuni 18-aastaste laste õppimiskohustuse täitmise seire, toetavate meetmete rakendamise ja koostöö korralduse.

(2) Määrust rakendatakse kõigile õppimiskohustuslikele lastele, kelle registrijärgne elukoht on Põltsamaa vallas.

(3) Kui laps õpib väljaspool Põltsamaa valda asuvas koolis, teeb Põltsamaa vald koostööd selle kooli ja kooli pidajaga.

§ 2. Õppimiskohustus

(1) Õppimiskohustus on lapse kohustus osaleda põhi-, kesk- või kutsehariduse õppes ning omandada enda arenguks vajalikud teadmised, oskused ja pädevused.

(2) Õppimiskohustus on lapsel, kes on saanud käimasoleva aasta 1. oktoobriks seitsmeaastaseks. Lapsel on õppimiskohustus 18-aastaseks saamiseni. Õppimiskohustus loetakse täidetuks enne 18-aastaseks saamist juhul, kui laps on omandanud kesk- või kutsehariduse.

(3) Õppimiskohustust ei loeta täidetuks, kui õppimiskohustuslik laps ei ole kantud ühegi kooli nimekirja või puudub õppes mõjuva põhjuseta.

§ 3. Õppimiskohustuse seire

(1) Õppimiskohustuse seire hõlmab õppimiskohustuse mittetäitjate ja väljalangemisohus laste väljaselgitamist.

(2) Õppimiskohustuse täitmise seiret korraldavad valla üldhariduskoolid (edaspidi kool) ja Põltsamaa Vallavalitsuse haridusspetsialist igakuiselt kogu õppeaasta vältel.

(3) Kooli direktor määrab isiku, kes viib koolis seiret läbi ja korraldab õppimiskohustusega seotud teabevahetuse vallavalitsuse spetsialistiga.

(4) Kool korraldab laste õppes väljalangemise riski ja õppimiskohustuse mittetäitmise seiret, jälgides järgmisi näitajaid:

- 1) lapse korduvad põhjendamata puudumised õppetööst;
- 2) lapse õpivõlgnevused;
- 3) õpetaja ja tugispetsialistide hinnangud sekkumisvajaduse kohta.

§ 4. Õppimiskohustuse tagamise meetmed ja menetlus

(1) Kool kohaldab lapse suhtes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses ning kooli kodukorras sätestatud tugimeetmeid.

(2) Kui kooli kohaldatud tugimeetmed ei ole taganud lapse õppimiskohustuse täitmist, algatab kooli määratud isik Eesti Hariduse Infosüsteemis (edaspidi EHIS) õppes väljalangemisohuga lapse juhtumi.

(3) Haridusspetsialist saab EHISe kaudu teate väljalangemisohus oleva lapse kohta ning selgitab välja, kas lapsel on vallas varasem juhtumikorraldaja. Juhtumikorraldaja puudumisel suunab haridusspetsialist juhtumi alla 16-aastase lapse puhul lapse ja pere heaolu spetsialistile ning 16-aastase ja vanema lapse puhul noorte heaolu spetsialistile.

(4) Vallavalitsuse spetsialist korraldab õppimiskohustuse täitmata jätmise põhjuste ja vajalike toetavate meetmete väljaselgitamise ning meetmete rakendamise.

(5) Vallavalitsuse spetsialisti ülesanded:

- 1) võtab juhtumi kümne tööpäeva jooksul menetlusse ja teavitab sellest lapse seaduslikku esindajat ning kooli;
- 2) kaasab menetlusse kooli esindaja, lapse seadusliku esindaja, vajaduse korral hariduse, noorsootöö ja sotsiaalvaldkonna spetsialistid ja muud valdkonnaülesed spetsialistid ning korraldab võrgustikukohtumisi;
- 3) selgitab välja õppimiskohustuse täitmata jätmise põhjused, viies selleks läbi vestlusi lapse, tema seadusliku esindaja ning kooliga;
- 4) selgitab välja kooli ja muude asutuste spetsialistide rakendatud meetmed ning miks need meetmed ei ole andnud soovitud tulemust;
- 5) hindab lapse abivajadust ning korraldab abivajava lapse abistamise lastekaitseaduses või sotsiaalhoolekande seaduses sätestatud korras;

6) selgitab koostöös lapse, tema seadusliku esindaja, kooli esindaja ja teiste kaasatud spetsialistidega välja lapsele sobivad meetmed (teenused, toetused jms) ning koostab õppimiskohustuse täitmist toetavate meetmete rakendamise kava (edaspidi kava);

7) koordineerib asutuste ja spetsialistide vahelist infovahetust ja dokumenteerib olulise tähtsusega teabe;

8) jälgib kokkulepitud meetmete rakendamist ja hindab nende tulemuslikkust.

(6) Kava koostatakse juhtumispõhiselt ning selles määratakse kavandatavad meetmed, tegevused, tähtajad ning vastutavad isikud.

(7) Kava tulemuslikkust hinnatakse igakuiselt. Kui kava tulemuslikkuse hindamisel selgub, et kokkulepitud tähtajaks ei ole senised meetmed toonud kaasa soovitud tulemust, korraldab juhtumikorraldaja kava uuendamise.

(8) Õppimiskohustuse täitmist toetavate meetmete rakendamine lõpetatakse ja haridusspetsialist teeb EHISesse vastava kande, kui laps:

1) jätkab õpinguid;

2) saab 18-aastaseks.

§ 5. Määruse jõustumine

Määrus jõustub kolmandal päeval pärast avaldamist Riigi Teatajas.

(allkirjastatud digitaalselt)

Reet Alev

vallavolikogu esimees

Seletuskiri Põltsamaa Vallavalitsuse määruse eelnõule „Õppimiskohustuse täitmise tagamise kord“

I Määruse eesmärk

Eelnõu eesmärk on kehtestada Põltsamaa vallas õppimiskohustuse täitmise tagamise kord, mis tuleneb haridusseadusest.

II Määruse sisu

Haridus- ja Teadusministeerium algatas õppimiskohustuse reformi, mille käigus pikenes õppimiskohustuse iga 18. eluaastani. Õppimiskohustus pikenes alates 2025/2026. õppeaastast.

Reformi eesmärk on toetada iga lapse haridustee jätkumist pärast põhikooli ning vähendada väljalangevust kutse- või üldharidusõppes, et kõik lapsed püsiks õppes täisealiseks saamiseni ja nende edasine haridustee jääks avatuks ka tulevasteks õpinguteks kutse või kraadi omandamisel.

Eesti Vabariigi haridusseaduse (HaS) § 10³ lõike 2 alusel on õppimiskohustus Eestis elaval lapsel, kes on saanud käimasoleva aasta 1. oktoobriks 7-aastaseks. Õppimiskohustus tähendab, et laps peab osalema põhi-, kesk- või kutsehariduse õppes. Õppimiskohustus kestab kuni lapse 18-aastaseks saamiseni. Õppimiskohustus loetakse täidetuks enne 18-aastaseks saamist juhul, kui laps on omandanud kesk- või kutsehariduse.

HaS § 10³ lõike 3 järgi toetab õppimiskohustusliku lapse elukohajärgne vald või linn vajaduse korral õppimiskohustuslikku last, seaduslikku esindajat ja kooli, luues tingimused õppimiskohustuse täitmiseks, sealhulgas:

- 1) selgitab välja õppimiskohustuse täitmata jätmise põhjused ja õppimiskohustuse täitmist toetavad meetmed ning korraldab meetmete rakendamist;
- 2) korraldab koolitusi ja nõustamist õppimiskohustust mittetäitvate laste seaduslikele esindajatele, et toetada neid õppimistingimuste loomisel;
- 3) kehtestab õppimiskohustuse täitmise tagamiseks korra, milles määrab ametikoha või struktuuriüksuse, mille ülesandeks on rakendada käesoleva lõike punktis 1 nimetatud meetmeid, ja meetmetega seotud tegevuste korralduse.

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 36 lõike 6 alusel määrab direktor või kooli pidaja isiku, kelle tööülesannete hulka kuulub õppimiskohustusega seotud info vallavalitsusega vahetamise korraldamine.

Määruses sätestatakse õppimiskohustuse seire läbiviimise ja meetmete rakendamise korraldus Põltsamaa vallas.

III Määruse rakendamine

Määruse vastuvõtmisega ei kaasne täiendavaid kulutusi. Määruse rakendamiseks ei looda uusi ametikohti ja ülesanded täidetakse olemasolevate teenistus- ja tööülesannete raames.

IV Määruse jõustumine

Määrus jõustub kolmandal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

Eelnõu on heaks kiidetud Põltsamaa Vallavalitsuse 05.10.2026 istungil

Koostas: haridusspetsialist Bianka Makoid

Kooskõlastas: jurist Eva Panksepp, vallasekretär Merike Sumla

Eelnõu esitaja: Põltsamaa Vallavalitsus

Ettekandja: haridusspetsialist Bianka Makoid